

#49

KESERÜ Ilona

KESERÜ ILONA (1933)

Cérnás | Yarn, 1969

Cérna, varrás, jutavászon | Yarn, sewing, jute canvas, 155x109,5 cm
Jelezve vakrámán: Keserü Ilona: Cérnás fonal, jutavászon, 1969, 150x109 cm |
Signed on the stretcher: Keserü Ilona: Cérnás fonal, jutavászon, 1969, 150x109 cm

Kezdő ár | Starting price: 12 000 000 Ft / 33 613 EUR

Becsérték: 25 000 000 - 35 000 000 Ft

Estimate: 69 444 - 97 222 EUR

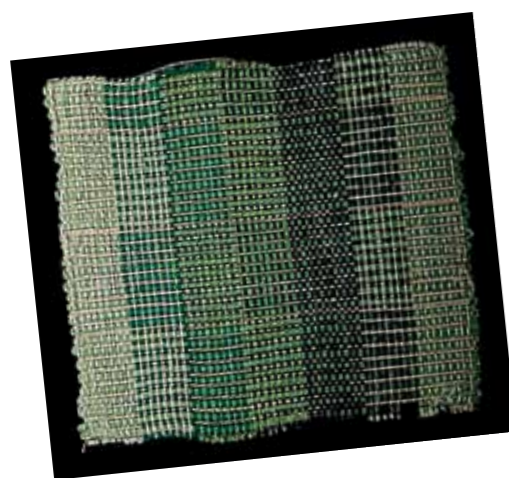
OEUVRE-KATALÓGUS SZÁM: IKI. 969.940

KIÁLLÍTVA | EXHIBITED:

- | Keserü Ilona Gyűjteményes kiállítása, Csók István Képtár, Székesfehérvár, 1978. október 1. - 1978. december 31.
- | Keserü Ilona Gyűjteményes kiállítása, Műcsarnok, Budapest, 1983. december 21. - 1984. január 15.
- | Keserü Ilona - MESSAGE / ÜZENET, Kisterem Galéria 2014. május 13.- július 6.

REPRODUKÁLVA | REPRODUCED:

- | Aknai Katalin - Ilona Keserü Ilona Önerejű képek. Catalogue Raisonné 1969 - 1980 185.oldal
- | Aknai Katalin: „Állandóan visszajárok a múltamba”. Keserü Ilona életművének vizsgálata a hatvanas évek perspektívájából. (Doktori disszertáció), Budapest, 2014. (92. kép)
- | Ilona Keserü Ilona. Művek 1959-1982., NKA, 2002, 140. kép

1. Anni Albers: Textil-minta,
Metropolitan Museum of Modern Art, New York©
metmuseum.org

2. Magdalena Abakanowicz: *Fehér*, 1966,
Central Museum of Textiles,
Łódź, Lengyelország

A hatvanas évek végére a festészet addigi egyeduralma az egyéb képző- és iparművészeti ágak felett megtörni látszott. Mind többen kérdőjelezték meg a festészet érvényességét; a művészek egy része szabadulni akart a falakról, és szó szerint a keretektől, kötöttségektől, valamint széles körűvé vált a gyakorlatban, hogy a különféle művészeti ágak összemoshatóak, az alkotók áttévedhetnek egymás területére, a műfaji szabályok kötetlenebbek. Itthon főként az ekkor beérett fiatalok, vagyis Keserű generációja kísérletezett a festészet újraértelmezésével: a formázott vászontól kezdve, a vászondomborításokon és a különféle tárgyak képre applikálásán át (ld. a katalógusban Konkoly: *Második világháború*, 1967) a varrásig (ld. a katalógusban Paizs László: *Bőrös kép*, 1967) és alternatív anyaghasználatokig (ld.: Pinczehelyi Sándor: *Napszivatas*, 1973). Keserű Ilona az elsők között fordult a varráshoz, de nem alkalmazott műfajként

használta, mint majd később a textil mozgalom virágkorában sokan. Vagyis nem a különféle varrástechnikákat (pl. díszítés, hímzés, csipkésítés) transzformálta a műalkotásba, hanem a varrás olyan, a kéz finomtechnikáját, erejét és monoton mechanikusságát birtokló, továbbá érzékiséget, nőiséget magában hordozó vizuális energia, amely a tárgyalakásban és a minőségek különbségeinek érzékeltetésében játszik szerepet. Keserűt már korábban is érdekelték az anyagok egymást átható intim játéka, a két dimenzió kitérítése, megnövelése illuzionisztikus módokon. Ilyenek az anyag redőzéseit tanulmányozó rajzai vagy az 1966-os kollázsai. A varrások azonban már nemcsak megidéznek különféle felületeket, hanem meg is jelenítik azokat konkrét anyagságukban. Ezáltal Keserű az ősi, ösztönös művészetet már nem csak a formák és ismétlések révén eleveníti fel, hanem a dolgok gyakorlati, reális és anyagi világ viszonyainak feltárása által.

Az *Első varrott* (1969) az anyag, a formák és a felületek sokféleségét vizsgálta oly módon, hogy a művész különféle textileket applikált a képre. A *Cérvás* (1969) ezzel szemben már-már minimalista hatást kelt monumentális méretével, a vászon alapszínének megtartásával, látszólagos puritánizmusával, szögletes rácszatáival. Mégis - ellentétben a minimalizmus, egyébként rendkívül maszkulin személytelenségével és mozdulatlanságával - itt a trükkös anyaghasználat, a tűzések és öltések különféle dinamikája, és játékos megismétléseik az intimítást, az egyediséget, a minőségi befektetett, „kézi munkát” példázzák. Keserű, ahogy korábbi olaj-, és tusképeinél, rácsokra, parcellákra osztotta a teret, melyekben a varrások iránya és gyakorisága képviselnek különféle nemű, színű, sűrűségű stb. minőségeket, és ezek együttesen az ugyancsak 1969-ben készült sírkő-motívumokban megjelenő pixeles (zenélő) színskálák monokróm térbeli megfelelői is lehetnek.

FÖLDES LÉNA

